

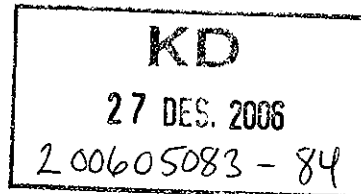

DEN NORSKE SKOLE GRAN CANARIA
La Fundación de la Escuela Noruega de Gran Canaria
Bco. de la Verga S/N
E-35.120 ARGUINEGUIN
Gran Canaria

22.12.2006

Det Kongelige Kunnskapsdepartement

Postboks 8117 Dep
0032 Oslo

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM NY PRIVATSKOLELOV

Viser til høringsbrev av 10.10.2006, høringsnotat og forslag til ny lov.
Deres ref.: 200605083-/CB.

Generelt sett vil vi uttale at vi registrerer en markant negativ dreining i departementets holdning til friskoler/privatskoler og – dessverre - spesielt når det gjelder norske skoler i utlandet.

Dette siste skuffer oss, da vi tradisjonelt er vant til å bli oppfattet som et viktig tilbud til norske barn og ungdommer som av ulike grunner er nødt til å bo perioder av sin oppvekst i utlandet. Tidligere har vi erfart at vi ikke blir betraktet som "ordentlige" friskoler/privatskoler, men som en slags forlengelse av de offentlige skolene til utlandet. Vi skulle gjerne blitt statlige norske skoler i utlandet hvis det var mulig. Vårt mål er ikke å drive en privat skole, men å gi et norsk utdanningstilbud til norske barn og ungdommer.

Svært få av de elevene vi snakker om vil i utgangspunktet forlate sitt skole- og fritids-miljø på hjemstedet i Norge. Det er forhold som eleven ikke rår med som gjør at de må bosette seg utenlands. Det er som regel én av to grunner til det:

1. Helsegrunner hos barnet/ungdommen selv eller andre familiemedlemmer. Dette er ikke ressurselever som søker seg ut på skoleutvekslingsopphold, men elever som ville blitt hjemme og kjempet med helsa hvis det ikke var muligheter for et lengre utenlandsopphold med norsk skolegang i et helsemessig gunstig klima. Vi sitter ofte med det inntrykk at fordi det gunstige klimaet er på samme sted som feriesteder, vekker det mistanke og misunnelse at syke mennesker vil reise hit. Hadde det gunstige klimaet vært i Sibir f.eks., tror vi ikke elever og foreldre ville møtt de samme holdningene fra saksbehandlere, byråkrater og politikere.
2. Arbeidstilbud til mor og/eller far i utlandet. Tilbud som de fleste vil takke nei til hvis det vil gå ut over barnas skolegang.

Vi har fire forslag til forandringer i lovforslaget som spesielt berører norske skoler i utlandet.

Til § 2-1. Godkjenning av skolar

Høringsnotatet: 8.2.4 og 8.2.10 om norske videregående skoler i utlandet

Det foreslås i lovforslaget at muligheten til å få godkjent norsk videregående skole i utlandet strykes. Begrunnelsen er at ungdom i den alder bør gå på de nasjonale/internasjonale skoletilbudene som allerede finnes i det landet eleven flytter til.

Å skulle gå inn i klasser på de nasjonale/internasjonale skolene her i Spania er ikke et realistisk alternativ for den elevgruppen det her er snakk om. Språk- og kulturforskjellene vil umuliggjøre det for de fleste. Det er fortsatt svært stor forskjell på pedagogikken i skandinaviske og latinske land.

Dessuten blir det for utrygg situasjon for kronisk syke ungdommer som kanskje fortsatt trenger hjelp for kontakt med det lokale helsevesen. De har hele oppveksten hatt foreldrene som døgnvakt i tilfelle anfall etc.

Viser til følgende vedlegg:

- Kort beskrivelse av vår skoles historikk og virksomhet,
- Kopi av sammendrag av forskningsrapport vedrørende klima og atopisk eksem
- Kopi av helsefaglig uttalelse fra overlege dr. med Kjell Aas ved Rikshospitalet i forbindelse med vår søknad om godkjenning av 3. klasse videregående i 1992 og
- Kopi av KUF's godkjenning av 3. klasse videregående av 29.05.92.

Vedleggene viser skolens profil som et tilbud til barn og ungdom i familier med kroniske helseproblemer.

Vi vil også kommentere at da skolen først fikk avslag på søknaden om godkjenning av 3. kl videregående, var det daværende leder av Utdanningskomiteen i Stortinget, Theo Koritzinsky SV, som gikk mot departementets avgjørelse og medvirket til at vi fikk medhold i vår anke om å få godkjent 3. klasse allmenne fag. Hans grunngeving for å gå inn for saken, var vår skoles sosiale profil med hovedvekt på å gi et tilbud til kronisk syke ungdommer og prioritering av disse ved opptak av elever.

Vårt forslag til nytt punkt e) under § 2-1 **e) norsk grunnopplæring i utlandet**

Til § 2-2. Krav til verksemda til skolen

Høringsnotatet: 10.4 Departementets vurderinger og forslag; minimumskrav til elevtall
Det foreslås her et minimumsantall elever på 20 for at en skole kan opprettes.

Grunngiving og argumentering for å sette et minimumsantall kan forstås når det gjelder private skoler i Norge. Vi vil imidlertid påpeke at det kan være andre og mer tungtveiende grunner til at en bør gi norsk skoletilbud i utlandet selv om elevtallet er lavere enn 20. Et grunnskoletilbud med få elever vil ofte kunne være mer sosialt enn å måtte gå i en utenlandsk skole.

Erfaringene for mange norske elever som har prøvd seg i det spanske skolesystemet er ubarmhjertig mobbing. Selv om de snakker godt spansk, er de utlendinger.

Vårt forslag til tillegg i § 2-2, nytt avsnitt 4: Når det gjeld norske skolar i utlandet, blir søknadane vurdert i kvart einskild høve, utan omsyn til talet på elevar.

Til § 3-5. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar

Høringsnotatet: 17.3 Særskilt språkopplæring for elever i utlandet

Vi har lenge ventet på en avklaring på §3-5 i friskoleloven da vi har noen elever som ville fått tilskudd til slik opplæring hvis de hadde gått på skole i Norge. At avklaringen skulle komme så bastant var ikke ventet: ”*Føresegna gjeld ikkje for elevar ved norske skolar i utlandet.*”

Dette kan være elever som har en av foreldrene som er norsk, men barnet har vokst opp og gått på skole i et annet land tidligere.

Vi har også opplevd at familier som har kommet til Norge som flyktninger, har søkt seg til vår skole pga. helseproblemer i familien. Disse er norske statsborgere, men har annet morsmål enn norsk.

Mange av disse barna har ikke tilstrekkelig språkkunnskap til å kunne følge klasseundervisning i norskfaget. Disse barna har ofte et svært dårlig begrepsapparat på norsk, noe som fører til vansker også med å følge undervisningen i andre fag. Hvor skal skolen ta ressursene fra for å gi disse elevene tilpasset undervisning. Det vil kreve ekstra ressurser. Hvis departementets forslag blir stående, kan ikke utenlandsskolene bli pålagt å ta inn disse elevene selv om de er norske statsborgere.

Vi ber om at det vurderes nøye om det er riktig at rettigheten til særskilt norskopplæring ikke skal gjelde ved norske skoler i utlandet.

Vårt forslag til endring av §3-5 siste periode:

Føresegna gjeld også for elevar ved norske skolar i utlandet.

(Subsidiært tilføyelse etter siste periode: Elevar som har slike behov, har ikkje rett til å bli tatt inn som elevar ved dei norske skolane i utlandet.)

Til § 3-7. Skyss m.m.

Høringsnotatet:14.5 Særlig om tilskudd til skoleskyss og innlosjering i utlandet

Foreldre til elever ved utenlandsskolene har hatt rett til tilskudd til skoleskyss og innlosjering på lik linje med skoler i Norge i minst 20 år - under ulike regjeringer og utgaver av privatskole-/friskolelov. At denne retten nå tas bort oppfattes som en del av den negative holdning departementet nå har mot de norske utenlandsskolene.

Vi ser ingen grunn til at dette tilskuddet skal være annerledes for foreldre til elever ved norske utenlandsskoler enn ved skoler i Norge.

Vårt forslag til endring av §3-7 siste periode:

" og for elevar ved norske skolar i utlandet." strykes.

Vennlig hilsen

Den Norske Skole Gran Canaria

v/skolestyret

Jan Syltern

Leder

Vedlegg

- Høringsuttalelse fra Klubb for medlemmer av Utdanningsforbundet
- Høringsuttalelse fra arbeidsutvalg for foreldreråd, FAU
- Kort historikk og beskrivelse av vår virksomhet
- Sammendrag fra forskningsrapport angående atopisk eksem og "klimaopphold" på Gran Canaria
- Medisinsk uttalelse fra prof. Dr. med. Kjell Aas da skolen søkte om å få godkjenning av VKII 14.02.1992
- KUF's godkjenning av VKII av 29.05.1992

Høringsuttalelse fra Klubben ved Den norske skolen, Gran Canaria.

Forslag til ny lov om privatskoler.

Vi vil særlig fokusere på forslag om nedlegging av norske videregående skoler i utlandet.

Vi vil i utgangspunktet ikke bestride intensjonene i lovforslaget; heller ikke si oss prinsipielt uenige i dem. Å begrense antallet privatskoler er forenlig med Norges demokratiske tradisjoner, og enhetsskolen er veien og målet for skole i vårt land.

Integrering av immigranter er offisiell politikk i Norge, også i skolesektoren, og vi ser at dette også bør være målet for nordmenn som emigranter. Samtidig ber vi om at myndighetene vurderer særegne forhold ved de ulike norske privatskolene i utlandet.

DNSGC er privatskole fordi det ikke finnes fullgodt offentlig alternativ på Gran Canaria. Vi har intet særskilt ønske om å være privatskole, verken av økonomiske, politiske eller ideologiske grunner. Vi er eid av en stiftelse og henter ikke ut overskudd. Skolen har selv bedt norske offentlige myndigheter om å drive skolen. Vi følger norske lover og norske læreplaner, men utgjør verken et pedagogisk eller et religiøst alternativ. Vi er isteden et helsemessig skoletilbud det ikke finnes alternativ til i Norge.

DNSGC har vært i drift i over 30 år som et alternativ, i utgangspunktet, for norske elever med kroniske, klimarelaterte sykdommer eller for elever der en av foreldrene i familien har en slik lidelse. Dette er ikke "familier som velger å bosette seg i utlandet"; tvert imot ser de seg ofte tvunget. For mange av våre elever er vår skole den eneste mulige. Mange får betydelig helsegevinst; og de kan ofte redusere eller kutte ut medisiner med sterke bivirkninger. Slik blir de i stand til å gjennomføre en skolegang de ville blitt utestengt fra i hjemlandet. Antall barn og unge med astma og allergi vokser i Norge, og behovet for et tilpasset tilbud øker. DNSGC har hatt en jevn økning i elevtallet.

De fleste av elevene på videregående skole flytter ikke hit for godt; ett til tre års opphold er det vanligste. Disse elevene er altså ikke tradisjonelle innvandrere til Spania; de vil i hovedsak returnere til Norge for å komme i gang med studier, yrkesutdanning eller jobb. Flertallet av elevene på videregående har flyttet hit for en kortere periode; mange uten foreldre. De vil ha sin tilknytning til Norge. Deres ønske er eksamen fra videregående skole, ikke primært integrering i et nytt samfunn.

Flere av de kroniske sykdommene slår særlig hardt ut i ungdomsårene, både klinisk og sosialt. Opphold i et stabilt varmt klima kan gi helsemessig langtidseffekt. I tillegg kan de unge komme seg over en "faglig kneik" og til og med fungere som ungdommer sammen med jevnaldrende, en sosial gevinst med langtidsvirkninger.

Mange av våre elever har tidligere deltatt på Statens behandlingsreiser (Rikshospitalet) for unge med astma, allergi, psoriasis og revmatiske lidelser og på den måten blitt kjent med tilbudet vårt. Det er altså skoletilbudet som gjør at de kommer hit, ikke omvendt. Skolen tilbyr korttidsopphold spesielt for de elevene som har det verst i vintermånedene i Norge. Barn og unge på behandlingsreiser får undervisning av skolens lærere på alle trinn og blir deltakere i skolens øvrige aktiviteter og tilbud. Om den videregående delen legges ned, vil de eldste elevene på Statens behandlingsreiser få et dårligere tilbud. I verste fall kan ikke BHR lenger tilby slike opphold for de eldste elevene.

Norske elever er sikret rett til 13 års skolegang, uansett funksjonshemming. For mange av våre elever sikres denne retten ved at de kan benytte et norsk skoletilbud i et mer egnet klima.

For de fleste i denne elevgruppen vil et spansk skoletilbud være uegnet. 15-18-åringer som kommer til GC for et par år, kan ikke spansk på forhånd. De vil miste minst ett års skolegang som følge av dette. (15-18-åringer er allerede voksne i den forstand at evnen til å lære fremmedspråk er redusert. Barn i grunnskolealder vil faktisk raskere lære seg fremmedspråk og dermed raskere nyttiggjøre seg for eksempel et spansk skoletilbud.) I spansk skole må man stå i alle fag for å kunne gå videre. Alternativet er å ta skoleår om igjen. Våre elever har ofte allerede mistet mye grunnet sykehus-opphold og stort skolefravær. De har store "hull" i sine generelle kunnskaper, og i spansk skole vil de ikke få tilrettelagt opplæring. Hos oss får de dette, og i sterkere grad enn i Norge. Vi har lang tradisjon med syke elever og gir den enkelte oppfølging langt utover det normale i norsk skole. Vi gjør også oppmerksom på at spansk skole har et høyere nivå og en raskere progresjon i realfag, men et lavere nivå i fremmedspråk. Dette vil ikke bare forsterke eksisterende problemer i en allerede vanskelig opplæringssituasjon, men også skape problemer ved eventuell hjemreise til norsk skole.

Om den videregående skolen på DNSGC blir nedlagt og voksnes rett til videregående utdanning på skoler i utlandet fjernes, vil syke voksne med rett til videregående utdanning miste sitt tilbud hos oss. Foreldre med kroniske sykdommer har bl.a. skrevet seg inn ved vår skole som en siste mulighet til å benytte seg av denne retten.

Vi ser det som positivt at unge nordmenn reiser ut i verden; dette er et gode for den enkelte og det norske samfunnet. Men alle unge tilhører ikke en faglig/sosial/helsemessig elite som kan nyttiggjøre seg utenlandske tilbud. En kronisk syk, norsk 15-16-åring med mangelfull grunnskoleopplæring vil oftest trenge et tilpasset opplegg og omsorg i enda noen år.

Nedlegging av den videregående skolen på GC kan forringe og på sikt sparke bena under grunnskoletilbudet vårt. Vi har et høyt faglig nivå og ser hele skoletilbudet vårt under ett. Mange lærere underviser på flere trinn og er slik med på å gjøre skolen til en helhet. Om mange videregående lærere må takke for seg, vil dette svekke grunnskoletilbudet. Kunnskapsløftet legger vekt på det helhetlige løpet vi lenge har kunnet tilby.

Mange av kronikerfamiliene våre har barn både i grunnskole og i videregående. Om deres eldste barn ikke får et egnet skoletilbud her, vil mange velge å reise hjem med hele familien. Dette vil svekke helse og skolegang for dem alle, og det vil svekke grunnlaget for å opprettholde et grunnskoletilbud.

(Mange av lærerne på DNSGC har selv kroniske sykdommer. Her har de en arbeidsplass der de kan fungere, tjene penger, betale skatt og bidra i det spanske miljøet. Ved retur til Norge vil flere av disse kunne havne i trykkesystemet.)

Når det gjelder norske familier som "velger å bosette seg i utlandet" er det mange som på grunn av at de velger å benytte det norske skoletilbudet ved DNSGC ganske raskt integreres i det spanske miljøet. Siden den norske skolen har eksistert så lenge, er den ikke lenger noe fremmedelement, men en naturlig del av lokalmiljøet. Mange av skolens lærere har hatt mesteparten av sitt aktive yrkesliv her. De har stor kunnskap om historie og kultur og har mange spanske venner. De er derfor gode veiledere for nye brukere. Ledelsen er meget bevisst at skolen opererer på fremmed grunn og unnlater derfor aldri å innprente elever, foreldre og lærere respekt for den stedlige kulturen og understreke vår rolle som gjester.

Skolen arrangerer hver høst spanskurs for nye lærere og foreldre. Det undervises i spansk på alle trinn, helt fra første klasse, og mange videregående elever velger spansk i tillegg til andre fremmedspråk. Flere kanariere har også fulgt norskundervisning ved skolen.

Faste møtepunkter mellom norske og kanariske skoleelever er bl.a. den årlige volleyballturneringa, der lag fra den spanske videregående skolen konkurrerer mot (og som regel vinner over) skolens lag. Elevene ved skolen trener på spanske treningsentre, er med i ulike spesialidretter eller lagidretter (en lærling hos oss ble i fjor stjerne på byens jentefotballag) eller møter spansk ungdom i andre sammenhenger. Siste skudd på stammen er et norsk-kanarisk musikkorps. Skolen har også et fast samarbeid med kommunens skolekontor (Mogán Educa) og her deltar norske skoleelever på lik linje med de spanske på utflukter, kino, konserter etc. Norske lærere besøker museer, klostre og kirker med sine elever.

Skolen har gjennom de tretti årene den har eksistert, utviklet og utvidet sin rolle som kontaktskaper mellom spansk og norsk miljø. I tillegg inkluderer den tilbud til representanter fra mange ulike nasjoner og fungerer i dag som den viktigste norske institusjonen i et stort internasjonalt miljø. På ulike typer arrangementer er både kanariere og folk fra andre nasjoner invitert der de også informerer om sine tilbud fra foreninger og lag. Våren 2006 gikk en stor solidaritetskonsert av stabelen med aktører og tilskuere fra flere nasjoner i forbindelse med skolens solidaritetsprosjekt etter tsunami-katastrofen på Sri Lanka.

Det forholder seg ikke slik at alle nordmenn som bosetter seg på Gran Canaria har barna sine ved den norske skolen. Tvert imot har antallet norske elever ved den spanske skolen økt. På den måten utgjør ikke den norske skolen verken en trussel eller en tvang, men et reelt tilbud til de elevene som oppholder seg her midlertidig for å bedre helsen sin.

En annen gruppe elever er barn av norsk/spanske foreldre. Her ønsker foreldrene et slikt tilbud for at barna ikke skal miste kontakten med sin norske bakgrunn. Noen av disse er elever ved den spanske skolen, men får norskundervisning ved den norske skolen. En kan tenke seg konsekvensen for disse barna dersom de med manglende norskkunnskaper skulle ønske å studere og/eller bosette seg i Norge senere. Som en kuriositet kan nevnes at spanske foreldre har spurt om deres barn kunne bli elever ved den norske skolen.

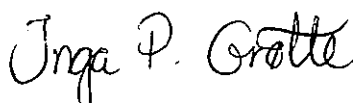
Om man ønsker en integrering i lokalsamfunnet, er det ikke riktig framgangsmåte å legge ned allerede godt eksisterende institusjoner som har som målsetting å fremme en slik integrering og som faktisk har lyktes godt med arbeidet.

Gran Canaria 14/11-06

For lærerne ved avd. for videregående

Kirsten Aamodt og Nina Bang Larsen

Klubben ved Den norske skolen, Gran Canaria

Inga Grøtte
Klubbleder.

FAU – Foreldrenes arbeidsutvalg
Colegio Noruego
Den norske Skole Gran Canaria
Bco. De la Verga S/N
35120 ARGUINEGUIN
Gran Canaria

Gran Canaria 20.11.2006

Det Kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8117 Dep
0032 Oslo

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM NY PRIVATSKOLELOV

Vi viser til høringsbrev av 10.10.2006, høringsnotat og forslag til ny privatskolelov.
Deres ref.: 200605083-/CB.

På vegne av alle foreldre av elever ved den norske skolen på Gran Canaria vil vi (FAU) meddele Det kongelige Kunnskapsdepartement og stortinget vårt synspunkt til forslaget om ny privatskolelov som tilsier at alle norske videregående privatskoler i utlandet skal legges ned.

Vi vil på det sterkeste fraråde Det Kongelige Storting å vedta denne loven slik den er foreslått med avvikling av norsk videregående skole i utlandet. Her på Gran Canaria bor mange norske familier av helsemessige grunner, sykdommer som gjør en normal tilværelse i Norge helt utelukket.

Det er mange familier som har flere barn ved den norske skolen her, blant annet i den videregående skolen. Flere av disse familiene vil bli berørt av nedleggelse av videregående skole. Uttalelser vi har mottatt fra norske familier her ved skolen, går ut på at det vil innebære store konsekvenser for dem i form av at familien må splittes ved at den ene av foreldrene må dra hjem til Norge med det største barnet. Dette vil skape store helsemessige og økonomiske problemer for disse familiene. Av økonomiske årsaker kan eneste løsning bli at også det minste barnet som er sterkt plaget av astma/allergi blir tvunget tilbake til Norge. Barnet vil da kunne gå inn i en fremtid i Norge med store og meget alvorlige plager. Dette vil koste fellesskapet hjemme i Norge mye, samtidig som vi har sviktet disse barna på det groveste som ikke får gjennomført sin skolegang på lik linje med andre unge.

På grunn av alvorlig sykdom må mange innlegges på sykehus flere ganger i året i Norge og disse får ikke gjennomført sin skolegang p.g.a. stort fravær. Sykdommen gir dem et meget begrenset yrkesvalg. Vi vet at det elever fungerer tilnærmet normalt på Gran Canaria og fullfører skoleåret uten mer fravær enn det de friske elevene har.

Sitat fra en av foreldrene:

” For to av mine barn var denne videregående skolen det eneste alternativet. Helsa gjorde det umulig å følge vanlig skolegang (spesielt vintertid) i Norge. Etter mange vanskelige år, kunne de endelig være bortimot ”normale” norske ungdommer blant norske jevnaldrende. Etter lange år med annerledeshet, smerter og begrensninger kunne de endelig fungere på en helt annen måte. Det snakkes og skrives mye om viktigheten av å leve så normalt som mulig med kronisk sykdom. Det skrives om ikke å sykeliggjøre barnet og hele situasjonen. Og vi som er berørt, kjemper daglig for nettopp å unngå å være ”den syke familien”.

Vi ønsker at barna våre skal få leve, blomstre, utvikle og utfolde seg på flest mulig områder. Da blir det stort skritt i feil retning om denne muligheten for videregående skole tas ifra dem/oss. Hva hjelper det med ”stå på vilje”, livsglede og – mot når alternativet heretter skal bli minimalt med skole, hyppigere blodtrykksfall, sofaen i vinterhalvåret, mer smerter, mindre/minimal mulighet til å delta på det samme som jevnaldrende? Resultatet blir ”annerledesliv” og store begrensninger. Og muligheten videre?”

Vi har nå en grunnskole og videregående skole her på Gran Canaria som vi er særdeles fornøyde med. Vi har troen på at dere ikke gjennomfører nedleggelse av videregående skoler i utlandet, som ville vært et særdeles usosialt tiltak som ville rammet nordmenn i utlandet sterkt.

Vi ber om at dere tar hensyn til denne høringsuttalelsen og hvis loven blir vedtatt må det finnes mulighet for unntak.

Med hilsen
FAU – ved den norske skole på Gran Canaria

Annbjørg Lund
Leder av FAU

DEN NORSKE SKOLE GRAN CANARIA
La Fundación de la Escuela Noruega de Gran Canaria
Bco. de la Verga S/N
E-35.120 ARGUINEGUIN
Gran Canaria

22.12.2006

Kort historikk og beskrivelse av virksomheten ved vår skole

Skolen ble stiftet i 1974 av lærerparet Sonja og Kristoffer Rusten. Hun hadde da fått diagnosen multippel sklerose og hadde oppdaget den positive betydningen klimaet på sørlige Gran Canaria hadde på sin sykdom. Familien Rusten flyttet hit og skaffet seg et levebrød ved å drive skole for barn av norske familier som bodde her av forskjellige grunner. Allerede da hadde de med i skolens formålsparagraf: "En særlig hensikt er det å gi familier som på grunn av sykdom trenger langtidsopphold her, muligheter til det."

Skolen ble høsten 1974 godkjent av det norske kirke- og utdanningsdepartementet som privat grunnskole i utlandet med fulle rettigheter m.h.t. eksamen og statsstøtte.

I januar 1986 overgav ekteparet Rusten skolen til en ideologisk stiftelse, Stiftelsen Den Norske Skole Gran Canaria. I 1987 fikk vi av KUF godkjent 1. videregående allmennfaglig, i 1989 2. klasse videregående allmennfaglig og i mai 1992 3. klasse videregående allmennfaglig. I tillegg har vi barnehage for barn fra 2 til 5 år, SFO-opplegg samt eget internat for elever under 18 år i videregående der foreldrene ikke har mulighet for å flytte sammen med sitt barn hit.

Hvilke elever går på vår skole?

Prosentandelen av elever som er her p.g.a. kroniske klimaavhengige helseplager har økt for hvert år de siste årene. Totalt kommer ca 60 % av elevene fra familier der en eller flere oppholder seg her p.g.a. klimaets positive innvirkning på deres helselidelser (astma/allergi, reumatisme, hudlidelser). Mange av elevene i videregående har forsøkt seg på videregående skoler i Norge, men får for stort fravær p.g.a. sin sykdom slik at de ikke får godkjent skoleåret. Etter at de har bodd her en tid, fungerer de tilnærmet normalt og fullfører skoleåret uten mer fravær enn friske elever har. Vi ved skolen ser denne positive utviklingen av elevene hver vinter, og gleder oss med dem.

Disse elevene faller utenom de regler og bestemmelser som passer for de fleste. De koster samfunnet langt flere penger når de bor i Norge, likevel går utgiftene da på forskjellige offentlige budsjettposter slik at det er vanskelig å se dette samlet. Disse elevene opptar en skoleplass hvor de kanskje ikke oppnår å få året godkjent, de har lange hospitaliseringsperioder (jmf. døgnpris på sykehus), de må gå på sterke medikamenter med noen ganger

alvorlige bivirkninger (her kan de redusere medikamentbruken drastisk), de kan fungere normalt sammen med andre ungdommer i fritiden (uten å måtte dra med seg inhaleringsapparat o.l.) og de vil få et eksamensresultat som står mer i forhold til deres egentlige ressurser.

Til tross for at vi ofte mottar elever med store "huller" i sin tidligere skolegang p.g.a. sykehusinnleggelser etc., har våre elever relativt gode resultater på eksamen.

Foruten disse faste elevene, mottar vi grupper av barn/ungdom som er på korttidsopphold her p.g.a. helseproblemer. Rikshospitalet har lagt sine helsereiser for barn og ungdom med lunge- og hud-lidelser til vår skole, spesielt p.g.a. det gunstige klimaet, men også fordi vi har skoletilbud og lærerkompetanse på grunnskole og i de allmenne fagene på videregående nivå. Dessuten mottar vi jevnlig elever fra helsereisegrupper av barn og ungdom i regi av fylkeslag i helseorganisasjonene, barn/ungdom som sliter med astma/allergi, reumatisme og hudlidelser.

Det er også flere norske bedrifter/virksomheter i området som p.g.a. at det er norsk skoletilbud kan ansette familiefolk fra Norge som arbeidstakere.

Botilbud

Mange av våre kronisk syke elever i videregående kommer hit alene for å gå på skolen. Familien har ikke økonomi til at forelder kan være med. Hvis eleven er under 18 år, må han/hun da bo på skolens internat. For elever over 18 år kan vi også skaffe botilbud med tilsyn, hvis elev og foreldre ønsker dette, men det er en frivillig ordning.

Alf Moen
rektor

Abstract

Allergy

Volume 61 Issue 12 Page 1403- December 2006

doi:10.1111/j.1398-9995.2006.01209.x

Volume 61 Issue 12

<http://www.blackwell-synergy.com/doi/abs/10.1111/j.1398-9995.2006.01209.x>

Original article

Effect of climatic change in children with atopic eczema

G. Byremo*, G. Rød, K. H. Carlsen

Background: Climate and sunlight (ultraviolet radiation) influence activity of atopic eczema.

Objective: To evaluate the effect of moving from a subarctic/temperate climate to a sunny subtropical climate on children's atopic eczema.

Methods: Children, 4–13 years, with severe atopic eczema were randomized to stay 4 weeks in Gran Canary (index patients = 30) and home in Norway (controls = 26), with a follow up of 3 months. SCORing of Atopic Dermatitis (SCORAD) was primary variable, and secondary were Children's Dermatology Life Quality Index (CDLQI), *Staphylococcus aureus* skin colonization and pharmacological skin treatment.

Results: SCORing of Atopic Dermatitis decreased from 37.2 (29.4–44.9) to 12.2 (9.0–15.4) [mean (95% confidence intervals)] after 4 weeks and 21.2 (17.2–25.1) 3 months thereafter in index patients ($P < 0.0005$), much less in controls.

Children's Dermatology Life Quality Index in the index group improved from 8.7 to 2.2 and 4.5 after 4 weeks and 3 months ($P < 0.0005$), not in controls. Bacterial skin colonization with *S. aureus* decreased in the index group from 23/30 (77%) to 12/30 (40%; $P = 0.001$) and 12/30 (40%; $P = 0.005$) after 1 month and 3 months, and the use of local steroids decreased in index patients but not in controls.

Conclusions: The change from a subarctic/temperate to a subtropical climate for 4 weeks improved significantly skin symptoms (SCORAD) and quality of life, even for 3 months after return.

Hele artikkelen er gjengitt på skolens hjemmeside:

http://www.colegio.no/nyheter/siste_nytt/2006_2007/Forskningsrapport_atopisk_eksem.pdf

vektor

Kopi

RIKSHOSPITALET
UNIVERSITETSSYKEHUS
VOKSENTOPPEN
NORGE
FOR BARN MED ALLERGI OG ASTMA
Ullv. 14 Telefon:
0394 OSLO 3 (Norway) (02) 141990

14. FEBRUAR 1992
Mottatt 26.02.92

Fax: 02/148620

Forsknings- og utdanningsdepartementet
Statsekretæren
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

**VIDEREUTDANNING AV UNGDOM MED ALVORLIG ALLERGI OG/ELLER ASTMA
Anledning til å ta eksamen artium ved skolen tilknyttet Norsk
Helsesenter, Valle Marina, Gran Canari.**

Jeg viser til samtale om tiltak i forbindelse med
"Handlingsplan for barn og unge med allergi/overfølsomhet,
astma og andre kroniske lungesykdommer".

I samtalen kom vi inn på de mange problemer og hindringer unge
med astma møter i forsøk på videreutdanning, og jeg viste til
forslag om tiltak i Handlingsplanen (nr 84) : "Det avsettes
midler for langtidsbehandling med skolegang i syden for unge
med særlig vanskelig/alvorlig allergi/overfølsomhet (herunder
også eksem), astma og andre kroniske lungesykdommer. Kommunene
pålegges å dekke skolepenger for barne-, ungdoms- og
videregående skole under slike behandlingsreiser".

Sosialdepartementet har avsatt et beløp som skal gå til formål
som dette, og organiseringen av dette koordineres med bidrag
fra Kjell Aas Fondet. Kjell Aas Fondet har allerede i noen år
gitt bidrag til videregående skolegang i syden for noen unge
med alvorlig astma.

For tiden har skolen tilknyttet Norsk Helsesenter, Valle
Marina, Gran Canari 8 elever i 1. klasse og 11 elever i 2.
klasse i videregående skole. Det dreier seg om elever som ikke
har noen mulighet for å klare skolegang i offentlig skole
hjemme i Norge. Flere av dem har i kraft av sin alvorlige
sykdom vært innlagt en eller flere ganger ved
Voksentoppen/Rikshospitalet, og jeg kan understreke at
skolegangen i syden er deres eneste mulighet for en teoretisk
grunnutdannelse som de kan bygge sin videre realiserbare
utdannelse på. Sykdommen gir dem et meget begrenset yrkesvalg,
men i egnede yrker kan de konkurrere på lik linje med andre
unge.

Skolen på Gran Canari har imidlertid ikke eksamensrett for 3.
år ved videregående skole, og dette skaper enorme problemer
for disse pasientene. De kan ikke ta det siste avsluttende
året på noen skole i Norge. Hvis de ikke kan få fullføre denne
skolegangen, virker både deres egen innsats og samfunnets
innsats gjennom mange år i skolen nesten meningsløst for dem.

Dette er nå en betydelig usikkerhetsfaktor for elever i 2. klasse; en usikkerhet som kommer på toppen av meget vanskelige livssituasjoner med usikkerhet, angst og depresjon.

Jeg ber om at det tas en overordnet politisk beslutning som kan løse dette problemet på en konstruktiv måte og i tråd med de gjeldende målsetninger i forhold til funksjonshemmet ungdom. Forholdene i dette er så spesielle at de ikke behøver ha noen konsekvenser forøvrig i debatt om privatisering eller ikke av skoler. Utgiftene for et tredje skoleår for de elever som nå er i annen klasse videregående i skolen på Gran Canari, er anslått til ca kr 300 000.-. Bidrag til oppholdsutgifter etc finnes det mulighet for gjennom de over nevnte bidragskilder.

Jeg håper på et snarlig svar i denne saken, samtidig som jeg også håper at andre forslag om tiltak i Handlingsplanen blir vurdert i Departementet (nr 3, 11, 12, 33, 34, 36, 37, 58, 84).

Med vennlig hilsen

Kjell Aas
overlege dr. med.

Kopi: rektor, Den norske skole, Valle Marina, Gran Canari

1

DET KONGELIGE KIRKE-, UTDANNINGS-
OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kons. Jorunn Sandvold, 34 75 54

Vår dato
29.05.92
Deres dato

Vår referanse
90-17859 jsa
Deres referanse

Den norske skole Gran Canaria
Bco. de la Verga
E-35. 120 Arguineguin
Gran Canaria
ESPANA

GODKJENNING AV 3. KLASSE ALLMENN FAGLIG STUDIERETNING VED
DEN NORSKE SKOLE GRAN CANARIA

Den norske skole Gran Canaria har i brev av 19.11.90 søkt Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet om godkjenning av 3. klasse studieretning for allmenne fag. Vi viser til dette, samt til senere korrespondanse.

Tidligere tilsvarende søknad av 25.11.88 ble forelagt Rådet for videregående opplæring som blant annet uttaler:

"Vi minner om det vi tidligere har sagt om eksamensavvikling. Avviklingen av en eventuell muntlig prøve vil innebære betydelige merutgifter dersom sensor må reise fra Norge. Disse utgiftene kan ikke dekkes over RVOs budsjett uten ekstra tilskudd. Når det gjelder omfanget av eksamen, vil det være det samme som for skoler i Norge med tilsvarende fagkrets".

Vi viser til dette og forutsetter ellers at lærerdekningen er tilfredsstillende. Med hensyn til utdanningskrav for undervisningspersonalet forutsettes det at privatskolelovens § 14 tilfredsstilles.

Det er en forutsetning for godkjenning at undervisningen følger gjeldende retningslinjer for fag- og timefordelingsplan, godkjente fagplaner og de forskrifter og bestemmelser som er gitt i henhold til lov om videregående opplæring, jf. privatskolelovens § 4.

Videre forutsettes det at privatskolelovens § 5 tilfredsstilles. Denne gjelder undervisningsrom, utstyr, skoleanlegg m.v.

Departementet forutsetter at sammensetningen av styret for skolen, skoleutvalg og elevråd fortsatt blir foretatt i samsvar med privatskolelovens bestemmelser, jf. privatskolelovens §§ 17, 19, og 23.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finner etter en samlet vurdering å kunne godkjenne som tilskuddsberettiget etter privatskolelovens § 26, tilskuddsregel 9, 3. klasse allmennfaglig studieretning (VK II) ved Den norske skole Gran Canaria med et elevtall på ca. 15 fulltidselever. Utvidelse av undervisningstilbud eller økning utover godkjent elevtall må søkes departementet på vanlig måte.

Departementet har ved godkjenningen forutsatt at skolen bør kunne bli et " senter " som kan utgjøre et tilbud også for elever fra norske skoler i fastlands-Spania vedrørende fullføring av videregående opplæring. Dette gjelder særlig elever som av helsemessige årsaker ønsker dette framfor å vende tilbake til Norge for å fullføre skolegang.

Departementet har lagt avgjørende vekt på det etablerte samarbeidet med Det Norske Helsesenter, og har også lagt vekt på det dokumentert meget gunstige klima for elever med den type helseproblemer det gjelder.

Statstilskudd vil bli gitt etter de til enhver tid gjeldende regler. Tilskudd kan under ingen omstendighet påregnes før tidligst høsten 1993. Vi gjør oppmerksom på at tilskudd vil være avhengig av Stortingets samtykke.

Departementets vedtak kan av skolen klages inn for Kongen, jf. privatskolelovens § 25 nr. 6. For øvrig gjelder lov av 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker. Vi gjør oppmerksom på at klagefristen er tre - 3 - uker fra det tidspunkt underretningen om vedtaket er kommet fram.

Med hilsen

Toralf Tveiten e.f.
ekspedisjonssjef

Roar Sandvei
underdirektør

Kopi: Sekretariatet for videregående opplæring